

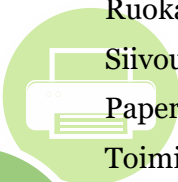
**GREEN
OFFICE**

Kestävät hankinnat

WWF Green Office -organisaatiot ovat sitoutuneet vähentämään toiminnastaan aiheutuvia haitallisia ympäristövaikutuksia. Tästä oppaasta saatte vinkkejä, miten ympäristöasioita voidaan ottaa hankinnoissa huomioon. Voitte sisällyttää ympäristönäkökohdat esimerkiksi hankintaohjeeseen tai osaksi muuta hankintoihin liittyvää dokumentaatiota.

Sisällys

Green Office -näkökulmia hankintoihin	2
Yhteistyö kiinteistön omistajan kanssa	2
Kiinteistöhuolto	2
Jätehuolto	2
Sähkö	2
ICT/ATK-palvelut.....	2
Ajoneuvot.....	2
Liikkuminen.....	3
Majoitukset	3
Ruoka ja tarjoilut	3
Siivous.....	3
Paperi.....	3
Toimistotarvikkeet.....	4
Toimisto- ja ICT/ATK-laitteet	4
Kalusteet ja sisustus.....	4
Sijoitukset	4
Työterveydenhuolto.....	5
Muut palvelut.....	5
-Hankintoihin liittyviä kysymyksiä	5

Green Office -näkökulmia hankintoihin

Yhteistyö kiinteistön omistajan kanssa

Kartoittakaa, miten kiinteistön omistaja tai omistajan edustaja ottaa ympäristöasiat ja energiatehokkuuden huomioon toiminnassaan ja tuottamassaan palvelussa. Ympäristönäkökohtia ovat esimerkiksi energiatehokkuusasiat, kuten energiankulutuksen seuranta ja energiatehokas remontointi sekä mahdollisuus tuottaa sähköä itse aurinkopaneeleilla. Myös jätahuoltoasioissa kiinteistöllä on iso rooli. Voit käyttää keskustelussa apuna Green Office -kiinteistömittaria, jonka löydät Omapalvelusta.

Kiinteistöhuolto

Kartoittakaa, miten kiinteistöhuollon palvelut ottavat ympäristöasiat ja energiatehokkuuden huomioon toiminnassaan ja tuottamassaan palvelussa. Ympäristönäkökohtia ovat esimerkiksi energiankulutuksen seuranta ja energiatehokas remontointi sekä rakennuksen energiatehokas ylläpito. Myös jätahuoltoasioissa kiinteistöllä on iso rooli. Voit käyttää keskustelussa apuna Green Office -kiinteistömittaria, jonka löydät Omapalvelusta.

Jätehuolto

Kartoittakaa, miten jätehuollon palvelun tuottaja ottaa ympäristöasiat huomioon toiminnassaan ja palveluissaan. Jätehuollon toimittajat tarjoavat erilaisia ratkaisuja, joten tuottajia kannattaa kilpailuttaa säännöllisesti. Tehkää yhteistyötä kiinteistön omistajan tai omistajan edustajan ja jätehuollon toimittajan kanssa ja varmistakaa, että kierrätysmahdollisuuksia ja lajittelua kehitetään säännöllisesti. Jätehuollon toimittajalta voitte saada kierrätyskoulutuksia, lajitteluohjeita ja opasteita jäteastioihin.

Sähkö

Tutustukaa sähköyhtiöihin ja kilpailuttakaa oma sähkösopimuksenne. Hankkikaa ensisijaisesti uusiutuville energialähteillä tuotettua sähköä eli vihreää sähköä. Jos vuokranantaja tai kiinteistön omistaja päättää sähkösopimuksesta, pyytäkää että kiinteistöön hankitaan 100 % vihreän sähkön sopimus. WWF suosittelee hankkimaan kotimaista tuuli- ja aurinkosähköä.

Selvittäkää mahdollisuus tuottaa sähköä itse aurinkopaneeleilla. Aurinkopaneelit voi hankkia esimerkiksi leasing-sopimuksella tai yhteishankintana kiinteistöjen muiden toimijoiden ja omistajan kanssa.

ICT/ATK-palvelut

Selvittäkää ICT/ATK-palveluita ja -järjestelmiä hankittaessa, kuinka palveluntuottaja ottaa ympäristöasiat huomioon omassa toiminnassaan ja tuottamassaan palvelussa. Onko palveluntuottajalla esimerkiksi tietoa dataserveriensä energiankulutuksesta tai käytössään ympäristöjärjestelmä? ICT/ATK-palveluita ovat esimerkiksi dataserveri- ja pilvipalvelut, verkkosivujen ylläpito, tekninen tuki sekä puhelinoperaattorin tarjoamat palvelut.

Ajoneuvot

Onko organisaation omille autoille ja työsuhdeautoille määritetty päästöraja? Jos organisaatiolle hankitaan autoja, ottakaa huomioon CO₂-päästörajat ja suosikaa sähköautoja sekä ladattavia hybridi-autoja. Suosikaa leasing-mallissa vapaan autoedun sijaan käyttöautoetua. Käyttöautoetu tarkoittaa, että työntekijä maksaa itse auton polttoainekustannukset. Tämä kannustaa vähentämään auton käyttöä ja siten myös päästöjä.

Esimerkiksi 1) sovitaan hankittaville autoille kiinteä päästöraja, 2) rajataan työsuhdeautojen kokoluokka ja päästörajat työtehtävien mukaan, ja/tai 3) tarjotaan autoedun rinnalle tai sijasta mahdollisuus työsuhdepolkupyörään.

Esimerkki henkilöstön leasing-autojen vähäpäästöisyyden edistämiseen: Kun autoa valitessa ottaa huomioon auton alhaisen päästömäärän, saa hyvityksen auton veloitettavasta verotusarvosta. Jos valitsee auton, joka alittaa sovitun päästörajan, veloitetaan vain 80 % auton verotusarvosta.

Liikkuminen

Suosikaa etänevotteluja ja hankikaa tarvittava tekniikka etänevottelujen pitämiseksi.

Sopikaa, miten työasiamatkoilla suositaan kestäväää liikkumista. Työasiamatka tarkoittaa työaikana tapahtuvaa tai työasioihin liittyvää paikasta toiseen liikkumista. Laatikaa matkustusohje, joka ottaa huomioon ympäristönäkökohdat, esimerkiksi asettaa kilometrirajat lentomatkestämiseksi.

Matkatoimiston palveluihin voi sisällyttää esimerkiksi junavaihtoehtojen tarjoamisen aina, kun se on lennon lisäksi mahdollinen. Green Office -raportointia helpottaa, jos matkatoimisto toimittaa vuosittain seurantadataa matkoista. Tiedustelkaa, kuinka matkatoimistopalvelut ja liikennöitsijät ottavat huomioon ympäristöasiat toiminnassaan.

Kannustakaa henkilöstöä liikkumaan kodin ja työpaikan välillä julkisilla kulkuneuvoilla, pyörällä ja kävellen. Tukekaa kestäväää liikkumista esimerkiksi työsuhdematkalipulla, työsuhdepolkupyörällä tai pyöräily- ja kävelykampanjoilla.

Majoitukset

Suosikaa ympäristömerkittyjä majoituspalveluita (esimerkiksi Joutsenmerkki tai Green Key -merkki). Ottakaa huomioon myös hyvät kulkuyhteydet kävellen, polkupyörällä ja joukkoliikenteellä kohteita valittaessa.

Ruoka ja tarjoilut

Kartoittakaa tarjoilut (esimerkiksi palaverit, tapahtumat ja virkistyspäivät). Suosikaa kahvituksissa, kokoustarjoiluissa ja ruokatilauksissa kasvipohjaisia tuotteita ja kestäväää kalaa, kausituotteita ja vastuullisuusmerkittyjä tuotteita (esimerkiksi Reilu Kauppa eli Fair Trade, Luomu, UTZ, Rainforest Alliance sekä kalatuotteiden MSC- ja ASC-merkit).

Tehkää linjaukset ja käykää ne läpi palveluntuottajan kanssa. Tiedustelkaa, kuinka ruoka-, catering- ja ravintolapalvelut ottavat ympäristöasiat huomioon toiminnassaan. Suositaanko tarjoiluissa kasviperäisiä ruokatuotteita? Tarjotaanko juomavesi Suomessa hanavetenä pullotetun veden sijaan? Käytetäänkö tarjoiluissa kestoastioita kertakäyttöastioiden sijaan?

Siivous

Tiedustelkaa, kuinka siivouspalvelujen tuottaja ottaa ympäristöasiat huomioon toiminnassaan ja tuottamassaan palvelussa. Varmistakaa, että yleisimmin käytetyt siivousaineet ovat ympäristömerkittyjä ja kaikki pullot on selkeästi merkitty asianmukaisilla merkinnöillä. Kaikista pesuainekemikaaleista tulee olla käyttöturvallisuustiedote saatavilla. Varmistakaa, että siivouksessa suositaan kestopuotteita kertakäyttöisten sijaan (esimerkiksi hanskat ja siivousliinat). Onko siivousyhtiön palvelu ympäristömerkitty?

Paperi

Noudattakaa WWF:n suositusta käyttää ensisijaisesti FSC Recycled -merkittyä paperia. Selvittäkää, millaista paperia eri tilanteissa hankitaan (tulostuspaperi, painopaperi, pehmopaperi) ja käykää

läpi paperinhankintalinjaukset hankinnoista vastaavien henkilöiden kanssa. Voitte käydä linjaukset läpi myös palveluntuottajien, kuten siivouspalvelujen tuottajan (pehmopaperit) ja painotalon (painotuotteet) kanssa.

WWF:n suosituksukset paperituotteiden hankintaan:

1. WWF suosittelee ensisijaisesti kierrätettyä FSC-paperia (FSC Recycled).
2. Kaikessa paperinkäytössä tulee pyrkiä kierrätyskuidun käyttöön. Siksi toiseksi paras vaihtoehto on muu kierrätyspaperi (100% Recycled).
3. Mikäli kierrätyspaperia ei ole saatavilla, WWF suosittelee 100 % FSC-merkittyä paperia.
4. Mikäli 100 % FSC-merkittyä paperia ei ole saatavilla, WWF suosittelee muita FSC-merkittyjä papereita (FSC Mixed Sources).
5. Jos mitään edellä mainituista ei ole saatavilla, WWF edellyttää Green Office -toimistojen käyttävän paperia, joka täyttää ympäristömerkin kriteerit (esim. Pohjoismainen ympäristömerkki eli Joutsenmerkki, EU-kukka, Der Blaue Engel).

Toimistotarvikkeet

Ottakaa ympäristöasiat huomioon kaikissa toimistotarvikehankinnoissa. Suosikaa ympäristömerkittyjä ja mahdollisimman paljon kierrätysmateriaaleja sisältäviä tuotteita. Ympäristömerkkejä ovat esimerkiksi FSC-merkki, Pohjoismainen ympäristömerkki (Joutsenmerkki), EU-kukka ja Der Blaue Engel. Älkää hankkiko kertakäyttöasioita ilman perusteltua syytä.

Toimisto- ja ICT/ATK-laitteet

Hankkikaa laitteita vain tarpeeseen. Suosikaa energiatehokkaita toimistolaitteita, joilla on esimerkiksi Energy Star tai TCO-merkki tai Energiamerkintä. Ottakaa huomioon myös leasing-laitteiden energiatehokkuus, laitteisiin asetettavat virransäästötilat ja ohjelmistojen energiantensiivisyys. ICT/ATK-laitteita hankittaessa on hyvä keskustella laite- ja palvelutoimittajan kanssa siitä, kuinka palveluntuottaja huomioi hankinnan ympäristöasiat, kuten energiatehokkuuden, myös laitteiden käytön aikana. Esimerkiksi laitteiden tehokkaat energiansäästöasetukset kannattaa tarkastaa käytännössä säännöllisin väliajoin.

Kalusteet ja sisustus

Selvittäkää kalustehankintojen yhteydessä, voisiko kalusteita hankkia käytettynä tai vuokrata. Korjatkaa tai korjauttakaa vialliset kalusteet. Toimittakaa käyttö- ja korjauskelvottomat kalusteet asianmukaiseen jätehuoltopisteeseen ja käyttökelpoiset, käytöstä poistetut kalusteet Kierrätyskeskukseen tai muuhun uusiokäyttöön.

Suosikaa puutuotteissa FSC-sertifioidusta materiaalista valmistettuja tuotteita.

Ottakaa jo ostovaiheessa huomioon kalusteiden korjausmahdollisuudet ja tekstiilien mahdollinen jatkokäyttö. Pohtikaa, miten vanhoja tekstiilejä voidaan hyödyntää. Voiko niistä valmistaa esimerkiksi roll up -banderolleja, kasseja tai verhoja, tai voisiko henkilöstöltä kerättyjä tekstiilejä hyödyntää toimiston sisustuksessa esimerkiksi sohva- tai verhomateriaalina?

Sijoitukset

Selvittäkää, onko organisaationne sijoitukset ja rahastot valittu ilmatoriskien kannalta vastuullisesti. Tutustukaa "Riskeistä mahdollisuuksiin: Sijoittajan opas ilmatoriskien hallintaan" -oppaaseen osoitteessa mandatumlife.fi/life-magazine/sijoittajan-ilmasto-opas/instituutio/.

Työterveydenhuolto

Selvittäkää tarjousvaiheessa, kuinka organisaationne työterveydenhuolto ottaa ympäristöasiat huomioon omassa toiminnassaan ja tarjoamassaan palvelussa.

Muut palvelut

Tiedustelkaa tarjouspyynnön yhteydessä, kuinka palveluntuottaja ottaa ympäristöasiat huomioon omassa toiminnassaan ja/tai tarjoamassaan palvelussa (esimerkiksi konsultointi-, markkinointi- tai painopalvelut). Esimerkiksi painotalolla voi olla FSC-toimitusketjun alkuperätakuu (Chain of Custody), jolloin heillä on lupa ja mahdollisuus käyttää FSC-merkkiä tuotteissaan.

Hankintoihin liittyviä kysymyksiä

1. Onko tarpeen ostaa uusi tuote? Voisiko nykyisiä tuotteita hyödyntää ja huoltaa, tai voisiko tuotteen vuokrata?
2. Voiko tuotetta käyttää uudelleen, täyttää, ladata tai huoltaa elinkaaren pidentämiseksi?
3. Voiko tuotteen kierrättää uudelleenkäyttöön (työpaikan sisällä tai paikallisyhteisössä)?
4. Onko tuotteessa käytetty kierrätettyä materiaalia? Onko kierrätysmateriaalista valmistettua vaihtoehtoa saatavilla?
5. Voiko tuotteen hankkia ilman pakkausta tai voiko pakkausmateriaalia vähentää? Voiko pakkauksen kierrättää?
6. Ovatko tuote tai sen osat haitallisia ihmisille tai ympäristölle?
7. Aiheuttaako tuotteen valmistus ympäristöhaittoja (esimerkiksi elinympäristöille tai lajeille)?
8. Onko toimittajalla, myyjällä tai palveluntuottajalla käytössään ympäristöjärjestelmä tai -merkki?
9. Onko tuoteryhmällä tunnettua ympäristömerkkiä tai ympäristöstandardia (esimerkiksi Energialuokitus, Energy Star, TCO-merkki tai Energiamerkintä, Luomumerkki, FSC-merkki, Pohjoismainen ympäristömerkki eli Joutsenmerkki, EU-kukka, Der Blaue Engel)?

